

Egy évre	12 korona
Félévre	6 korona
Negyedévre	3 korona
Egyes szám ára	12 fillér.

MEGJELENIK VASÁRNAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL.

HATÁRŐR

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Ujvidék, Petőfi-utca 47. szám.,
ahová a lap szellemi és anyagi részét
illető közlemények intézendők.
Ilyen közleményeket és megkereséseket
lapunk nyomdája is elfogad.

AZ ORSZÁGOS FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT DÉLVIDÉKI ÉS AZ ALFÖLDI FÜGGETLENSÉGI PÁRT UJVIDÉKI HIVATALOS LAPJA

Lapvezér: Teleki Arvéd gróf.

Ellenzéki polgártársainkhoz!

A kormány erőszakkal, megfélemlítéssel, teméntelen sok pénzzel, minden meg nem engedett eszközzel végiggázolt az ellenzéken és ilyen erkölcstelen harc árán többséget szerzett magának.

A csatát ilyen eszközökkel vívott harcban el kellett veszítenünk, de ez még sokáig nem azt jelenti, hogy emiatt kétségbeesünk.

Az országszerte leadott szavazatok nagy többsége a függetlenségi párté volt és csak a kerületek beosztásának tulajdonítható, hogy a függetlenségi és 48-as párt ennek ellenére erősen megfogytakozva került ki az egyenlőtlen fegyverekkel vívott csatából! Igaz, hogy ez a tudat a párt sorsán ma már nem segíthet, de megacélozza a mi igazságainkba vetett rendithetlen hitünket, fanatikus harci kedvünket és megizmosítja azon meggyőződésünket, hogy csak *ilyen aljas* eszközökkel lehetett bennünket legyőzni.

Kétségbeesnünk nem szabad és ha a lezajlott választások arra a szomorú tudatra is juttattak, hogy sajnos, a magyar nemzet egy része pénzért megvásárolható, jelleme gyenge, megfélemlíthető, — de viszont felemelő az a tapasztalat, hogy ennek dacára egy óriási tábor bevehetetlen várként állt ellen minden kísértésnek és gázságnak!

Épügy volt Ujvidéken!

Ez a város a *mindenkori kormány* volt. Eddig Ujvidéken csak *egyszer* győzött az ellenzéki *Visontai Soma*, az együttes és akkor még meg nem bontott szerbség hathatós támogatásával.

Sőt ez a város 1905. január 26-án is, amikor az ország szinte kivégezte a régi szabadelvűpártot, akkor Ujvidék *tradícióihoz* hiven megbuktatta az ellenzéki *Hock Jánost*, és szabadelvűpárti képviselőt választott.

Csak akkor, amikor pártunk is *részvett a kormányban*, csak akkor tudtuk a *kormánypárti* Teleki Arvéd gróftól, ezt az ideális lelkű, puritán főurat megválasztani. És mihelyt újra ellenzékebe mentünk, Ujvidéknek már nem kellett az ellenzéki *Teleki Arvéd gróf* és megválasztotta volna a seprűnyelet is, csak kormánypárti legyen.

Nem Szlezák Lajos győzött, nem Teleki bukott meg, hanem győzött a kormánypárt, a szolgálni vágyás, a konclesés, az érdekhajhászat, a füstölő húsfoszék és megbukott az ellenzék.

Megbukott, de el nem bukott.

Még le sem csillapodtak a választás izgalmai, még el sem csendesedett a hangos harci zaj és még fel sem ocsudtunk a nem várt nagy vereségből, máris friss harci kedvvel, fogunk hozzá a munkához: amelyet hazánk függetlenségeért vivünk.

A zászlónkat megtéptézhatta az éhes ellenfél, de kezünkben ki nem csavarhatta és ki nem csavarja soha. Megfogytakozva, a könnyű sulyaktól elhagyva, újra ott kezdjük, ahol pár nappal ezelőtt. Alig egy hete abbahagytuk. Harcolni, küzdeni eszméinkért, igazságunkért.

A viharedzett, megtéptett szent lobogónkat hálásan meghajtjuk az eszme mellett hűséggel kitartott katonák előtt, akik hősként álltak az ellenség szennyes fegyvereinek csatatüzét és minden ellenére megmaradtak: becsületes és elvű harcosoknak! Köszönetet mondunk a szerb radikálpárti testvéreinknek, akik ugyancsak nehéz időt élnek, mert őket épügy üldözőbe vette a hatalom, sőt köztük még testvérharc is dúlt és mindezek dacára hűséges fegyvertársaként viselkedtek.

Kevesebben vagyunk, mint voltunk. És mégis sokkal többen! A férgese kipusztult, a sülyedő hajóról elfutottak a szalonára éhes patkányok, de megmaradt egy számbelileg kisebb, de elvűségben a sziklánál is erősebb tábor, amely ameddig él, elveiért harcol és küzd minden és mindenki ellen, aki a saját nemzete ellen — Bécszet szolgálja.

Nem megyünk mi széjjel, korai volt a mungóék öröme, ez a közel félezer magyar szavazó mint egy vaskapocs összeforva együtt marad és a harcot fel nem adva küzd tovább, addig, míg a mi szent hármastrikolórunkat: a 48-as eszmék dicső jelképét győzelmi jelvénykép városunk ormára nem tűzzük.

Küzdeni fogunk programunk *minden egyes* pontjáért, a gazdasági önállóságunkért, függetlenségünk minden kellékéért és ezek közt legelső sorban a leg-sürgősebb programpontunkért:

az általános, egyenlő, kösségenkénti és titkos választói jogért.

Ezt tartjuk ma a legégetőbb megoldandó kérdésnek. Ezért egy nagáért magasztos feladat küzdeni.

Es rövidesen, tán napok, de legkésőbb rövid hetek múltán ezzel a programponntal újra csatasorba állítjuk a táborunkat és amikor abba a helyzetbe jutunk, hogy ezen kérdés felett Ujvidék népe dönthet, egy oly hatalmas, bevehetetlen, legyőzhetetlen tábor fog sor-

falat állani, hogy nincs az osztrák armádiának annyi katonája, nincs az osztrák banknak annyi milliója, amely ezt a sereget lábáról le tudná venni.

Ebben az erős hitben, ebben a megingathatatlan meggyőződésben friss, megfiatalodott harci kedvvel küzdünk tovább: amíg győzni fogunk!

A magyarok istene segítsen meg bennünket, hogy nemzetünkbe vetett hitünk: *hogy lesz még ünnep a világon: mielőbb valóra váljék.*

Törvényhatósági közgyűlés.

Vár. törvényhatóságunk e hó 13-án főispán akadályoztatása következtében Dr. Demetrovits Vladimir polgármester elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, mely igen gyéren volt látogatva. A biz. tagok, számra 24 — alig voltak valamivel többen, mint a tanács tagjai, különösen a szerbek részéről mutatkozott érdeklődés-hiány, amennyiben összesen csak öten voltak jelen. E közgyűlés az ellenzék diadalát jelenti s a letűnt rendszer hívei a közgyűlésen vívott küzdelmükkel újra megmutatták, hogy ők azok, akik most is önzetlenül szolgálják a közönség érdekét, amint már a múltban megcselekedték. Hétfői szereplésük szintén fényesen rácafol azokra a rágalmakra, melyeket szóban és írásban kortesfogásból ellenük szórtak a városi gazdálkodást illetőleg. Csupán a vastag tudatlanság és rosszakarát tagadhatja le a városi előbbi vezetés korszakalkotó érdemeit.

Az ellenzéknek a közgyűlésen aratott győzelme nagy jelentőséggel bír. A keresztülvitt indítvány alapján kilátás van arra, hogy a *villamos művek megváltása* a városnak 400 ezer koronával kevesebb pénzébe fog kerülni, mint a hogyan a munkapárti miniszter a költségeket nyakunkba szeretne volna sózni. A miniszteri leirat fölött megindult vita töltötte be a közgyűlés javarészét. Azért foglalkozunk vele első sorban. A miniszter a villamos társaságnak 1 millió 600 ezer koronás költségvetését fogadta el, nem pedig a város szakértőinek 400 ezer koronával jutányosabb előirányzatát, mely ugyanannyival kedvezőbb a városra nézve és 1 millió 200 ezer koronás megváltási árat jelent. Nem szabad említés nélkül hagynunk, hogy a társaság dupla krétával számol. Költségvetése a munkálatoknál 3-szoros, sőt 4-szeres egységárakat szab meg az ujvidéki rendes árak helyett. Az anyagokat a legmagasabb tételeken számította. Zielinszky Szilárd, műegyetemi tanár, a város egyik szakértője, a kocsik árát illetőleg úgy nyilatkozott, hogy a társaság költségvetésébe beiktatott összegben a luxus-kocsik tulságosan volnának megfizetve.

BOGDÁNY és TÁRSA

Budapest VI., Dálnok-u. 12.
SAJÁT HÁZBAN
Telefon 988.

UJVIDÉK

II. RÁKÓCZI FERENC UT 66.
TELEFON 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

Már az előkészítő gazdasági bizottság megbotránkozott a miniszter állásfoglalásán és gunyulódó hangú leiratán. Szinte felháborodott a kormány költségelirányzatának tulságos magas tételein. A miniszternek és a társaságnak pakliját igen sérelmesnek találta a város anyagi érdekeire nézve. Azonban a mungóvá vedlett városi tanács a miniszteri leiratot és a drágábbik költségvetést tudomásvétel végett pártólólag terjesztette elő a közgyűlésnek.

A munkapárti biz. tagok készek voltak térdet-fejet hajtani: a miniszter döntése előtt Kubinyi Károly és Lustig Nándor az ellenzék megbízásából meggyőző felszólalással kimutatták, hogy a vill. társaságnak könnyelműen (?) összeállított előirányzata, ha új szakértők nem revidéálják, 400 ezer korona felesleges terhet, más szóval épen annyival több megváltási árat jelent a közönség zsebére nézve. Dr. Kubinyi annak kijelentése után, mennyire kellemetlen hatása a min. leirat, mely a tárgyaló bizottságnak még legprimitívebb szakértelmét is elvitatja, a város jól felfogott gazdasági és pénzügyi érdekeinek érvekkel támogatott méltatása mellett főleg arra utal, hogy a 2 költségvetés közti különbség 400.000 kor. kárt jelent a városra, mert ennyivel nagyobb annak idején a megváltási összeg is és indítványozza, hogy a tanács kérjen 30 napi halasztást, mely idő alatt a város tárgyalna más vállalkozókkal is, valjón hajlandók-e az olcsóbb (1.166.000 k.) költségvetésen belül építeni. A vitában egymásután felszólaltak Dr. Illits, Mayer J., Dr. Lustig, Dr. Kassovitz, Pekló Béla, akik Dr. Kubinyi indítványa értelmében a város gazdasági előnyét kívánják biztosítani. Orbán műszaki tanácsos is többször felszólal, hogy a hozzá intézett kérdésekre feleljen, mosakodni is iparkodik a min. leiratban foglalt bizalmatlanság és szakértelem hiány miatt, de szavait a nagy zaj elfojtja. Dr. Horváth G. és Dr. Königstädler Ottó a szerződésre való hivatkozással, tárgytalannak mondja a vitát s a miniszter véleményét helyeselve, a tanács javaslatát pártolja.

A mungóék hosszu kapacitálás után belátták az ellenzék igazát és miután a megismert igazság ellen a tanács sem mert tovább tusakodni, 10 pernyi visszavonulás után hozzájárult Kubinyi indítványához. Határozattá emeltetett, hogy a város 30 napi határidőn belől új szakértőkkel felülvizsgálattja a kétrendbeli költségvetést.

Az ásványvízforrás és gyártott vizek után fizetendő városi fogyasztási adóról szóló szabályrendeletet jóváhagyó min. leirat meghirdették s a további intézkedések megtételével a vár. tanács bizatik meg, Dr. Königstädler Ottó indítványára azzal, hogy a javadalmi hivatal részéről történő összeírás alkalmával a közönség hiábavaló zaklatásnak ki ne tétesék s lehető kiméletes elbánásban részesüljön.

A titeli tisztai hidépités költségeihez való hozzájárulás tárgyában tekintettel arra, hogy a város közönsége közelebről nincs érdekelve s nemcsak tulterhelve van, de maga is az állandó hid építésénél állami segélyre szorul, a hozzájárulás elutasittatik.

A kórházi berendezések és felszerelésekre beérkezett ajánlatok tárgyánál a tanács javaslata fogadtatik el, mely szerint a 7 csoportba osztott tárgyak szállítására vonatkozólag majd kizárólag ujvidéki vállalkozók ajánlatai fogadtatnak el mint legolcsóbbak, köztük Krón Richárd, Ziegler, Klein Oszkár. A Röntgen — készülékre vonatkozólag is Dr. Lustig, Pekló Béla, Dr. Kassovitz — bár drágább, Lokert javasolják mint ujvidékit, de

a többség, a tanács javaslatát pártolja és Zeiss külföldi cég ajánlatát fogadja el. Tekintve az ügy sürgősségét s hogy a főgimnázium céljaira elcserélt régi kórházépületet mielőbb át kell adni, a mintegy 170.000 kor. berendezési költségek 1/3-ig a megrendelések azonnal megtételnek — birtokon kívül — a többi megrendelések pedig a min. jóváhagyás után.

A kikötési és rakhelyhasználati díjakról szóló szabályrendelet további 3 évre meghosszabbittatik.

A hajóhid átvétele ügyében kötendő egyezség a tanács előterjesztése értelmében határozattá emeltetik.

Ezzel a különben nyugodt és sima lefolyású közgyűlés mintegy 2 órai tanácskozás után véget ért.

A szerb radikálisok.

Az ujvidéki függetlenségek mindenkor hálára érzik magukat lekötelve a szerb radikális párt iránt a választási harc folyamán tanusított hűséges maguktartásáért, odaadó támogatásáért.

Együtt küzdött a mult hetek folyamán a szerb radikális párt a függetlenségek oldalán és a Teleki zászlója alatt, melyre Magyarország önállása és demokratikus fejlődése van felírva.

A közös elvek, azonos eszmények fűzték egymáshoz e két pártot a szövetséges viszony kapcsaival. A fegyver barátságuk a legtermészetesebb alapon nyugszik, mert mindketten az ország függetlenségeért harcolnak és a demokratikus haladásért.

Akik nem ismerik, vagy tudomásul nem akarják venni a szerb radikális pártnak hazafias gondolkodását és törekvéseit, azok meggyanusitják, megrágalmazzák és elítélik a függetlenségek és szerbek őszinte barátságát, testvéries érzését, egymásnak kölcsönös megértését.

Hogyne volna sok irigye, temérdek ellensége ennek a fegyvertársi politikának, hiszen külön a függetlenségeknek és külön a szerb radikálisoknak számos ellenségük van, akik mindkét pártot szeretnék gyökerestül kiirtani a föld színéről.

Mind egy húron pendülnek ezek a közös ellenségek.

A fekete-sárga hatvanhetesek halálos ellenségei a 48-asoknak, a többi szerbek ugyanezeknek és egyszersmind a radikálisoknak.

Példaképen idézhetjük az ujvidéki közelmúlt esetet.

A mungóék keresztshadat hirdettek a függetlenségek ellen. Szövetségül erre a célra azonnal megnyerték a többi nemzetiségieket, a kik Tomicséknak letérését is azonnal felkapták jelszóul. Le a Bécs ellen küzdő sovínistákkal és önfeláldozó szövetségeseikkel hangzott az ellenfél harc vonalán végig.

Oda vonultak fel ellenünk a többi nemzetiségi pártok, valahány van Ujvidéken: a szerb liberálisok, az „uj” radikális szerbek, a pangermán néppártiak, a tótok, a járekiek.

Igaz, hogy nem pusztán meggyőződésből csatlakoztak a legtöbben. Az „uj” radikálisokat, akik a 67-es kompániában bizonyára rosszul érezhetik magukat, csupán a személyeskedő gyűlölség hajtotta a tulsó oldalra. A liberálisokat a Tomics elleni bosszuvágy terelte ugyanoda. A pangermánokat főképen a sovínista magyarság látása ingerelte. Így nagyjából. A többit elvégezte a mungójelölt

utánjárása, a csalafinta ígéretek, a főispáni leereszkedés, a pénz, sör, bor, pálinka.

Egyszerre megsokasodott a mungópárt szövetségeseinek száma olyanokból, akik semmivel sem voltak ám jobbak, különb hazafiak a megválasztott jelölt szemében azelőtt. De most nagy többségét mégis nekik köszönhetette, a sokszor kázhoztatott nemzetiségieknek, értsd szerbeknek.

Ezek most valamennyien kegyelmet találtak a mungóék képét viselő urnál. Csupán a szerb radikálisok számára nincsen irgalom.

Átkot szór minden elvakult politikus a függetlenségek és radikálisok szövetségére. Egyedül a nemzetiségiek mungó-barátsága érvényes és szent.

Akárhány anathéma hangozzék bár a 48-asok és radikálisok frigye ellenében, mi hűek maradunk szövetségeseinkhez és büszkék leszünk szerb testvéreink fegyverbarátságára.

A mi bajtársi viszonyunknak indítékai őszinték, tiszták, természetesek, tehát erkölcsösek. Hogy régebbi keletiek, az meg az alábbi sorokból fog kiderülni.

Elmondhatja-e ugyanezt a mungóék képének megválasztott viselője az ő nemzetiségi szavazóiról és arról a viszonyról, melyben egymáshoz állanak.

Bizony úgy történt a dolog, hogy a szerbek százai szavaztak valami hamis suggestio sugallatánál fogva arra az emberre, aki szerbellenes érzületéről városszerte ismeretes.

A nemzetiségi mungó választók úgy léptek a szavazáshoz, mintha vágóhidra hurcoltattak volna.

Vajjon pótolja-e náluk a meggyőződést az a hitük, hogy a jelölt beváltja valaha ígértét a nemzetiségi törvény végrehajtására és Apponyi-féle törvény és nyelvrendeletek eltörlésére vonatkozólag, melyeket a jelölt „hírhedtek”-nek keresztelt el?

Nem pótolja.

Egyéb nemtelen indítékaikról megemlékeztünk, a bosszuvágyról, gyűlöletről, mely a mungóék taborába terelte és a mungópárti örömlégények karjaiba hajtotta.

Mennyivel nemesebb és ideálisabb a függetlenségek és Tomicsék szövetsége!

A radikális szerb és függetlenségi magyar szövetség eszméje Ujvidékről indult ki. Nem egyszerű taktikai furfangos ötlet, hanem gyökérszála évtizedes mult történetébe nyulnak vissza.

De menjünk messzebb a nemzeti ellenállás idejénél.

A nemzeti ellenállás hónapjaiban Tomicsék és egész pártja a délvidéken a nemzeti ügy érdekében a magyarság oldalán küzd.

A koalíciós pártok uralkodása idején a szerb radikálisok a nemzeti kormányt támogatják.

Emlékezzünk mindnyájan, hogy tavaly márciusban az egyik szerb képviselő Manojlovics az országgyűlésen a magyar függetlenségi követelések mellett tört lándzsát, kívánta a magyar hadsereget és a külön gazdasági berendezést.

A szerb radikálisok nem izgattak annak idején sem a nyelvrendeletek ellen, nem úgy, miként mostanában az, aki a mungóék képét viseli.

Ki érzi magát annyi fényes példa említése után feljogosítva arra, hogy a szerb radikálisok hazafiságát gyanusítással illesse és a Justh-párt szövetségét megrágalmazzá?

Ha a radikálisokat nem különböztetné meg teljes lojalitásuk a magyar állameszme iránt a többi nemzetiségi pártoktól, akkor

Justh párt
szövetség
tótokat,
járekieket
Ezt r
Öket
mányau
Még
szivból
szerb test

Jégo
végtelen
mely e b
nagy rés
megsemn
tárát éri
zelebbi
sokat vit
és Piros
hogy nem
szólók p
és épüle
ritka nag

Élő
Ujvidéki
sunk ez
élet u
nek áld
pazar f
napról-n
igényeit
investici
vező re
főkertés
nek ige
most e
kioszk é
kozhatil
vendég
töltött
dövend
mos fej
környék
szebb
találjuk
pök Ö
nyug. f
Géza f
Szászbe
szonyt
Serajev
ból stb
kezdve
vasárn
fürdő
bocsát
lett eg
10 fok
nek -
fillér
vissza
olcsó

A
tantes
nagysz
senyt
szegér
Gräff-
1. Jö
kisere
2. A
költen
oszt.
Kass
rán el
Irén

Justh pártja nem csak őket választotta volna szövetségeseül, hanem például a románokat, a tótokat, a szerb liberálisokat, meg a dicső járekieket is.

Ezt nem cselekedte.

Őket a mungó-képviselő hiszékeny zsákmányául hagyta — — — — —

Még egyszer baráti meleg üdvözet és szívből fakadó köszönet hűséges radikális szerb testvéreinknek! Büszkék vagyunk reátok!

HIREK.

Jégeső, zivatar, felhőszakadás. Az a végtelen nagy anyagi károkat okozott zivatar, mely e hó 13. s 14-én vonult végig az ország nagy részén, sok ezer meg ezer gazdának megsemmisítve minden reményét, Ujvidék határát érintetlenül hagyta ugyan, de a legközelebbi szomszédunkban is iszonyu pusztításokat vitt véghez. Így Beocsin, Futak, Kiszács és Piros községekből azt az értesülést vettük, hogy nemcsak a vetések, a gyümölcsösök és szőlők pusztultak el, de emberben, állatban és épületben is sok kárt okozott az a sok, ritka nagyságu jég, mely a felhőkből aláhullott.

Élénk élet a városi gyógyfürdőben. Az Ujvidéki Városi Ártézi Jódfürdőnkben, városunk ezen büszkeségében igazi, pezsgő fürdői élet uralkodik. A fürdő vezetőségének áldozatkészsége folytán a városnak ezen pazar fényűzéssel berendezett intézménye napról-napra újabb és újabb, a modern kor igényeit a legmeszebbmő módon kielégítő investiciókkal gazdagszik. A fürdőt körülvevő remek park, amely Stanojevits városi főkertész mesteri tudását dicséri, a közönségnek igen nagy élvezetet nyújt. A fürdőkertben most egy négyszáz személyt felölelni képes kioszk épült, hol a közönség kellemesen szórakozhatik. A fürdőt eddig 543 idegen fürdővendég látogatta, kik mindegyike 3—6 hetet töltött a fürdőben. Jelenleg 160 idegen fürdővendége van a legszebb reményekkel rohamos fejlődésnek indult fürdőtelepnek, melynek környékén gombamódra nőnek ki a szebbnél szebb villák. — A fürdővendégek sorában találjuk *Sevics Mitrofan* gör. kel. szerb püspök ő méltóságát, id. lovag Frankl István, nyug. főgimn igazgatót Szabadkáról, Daniek Géza főerdészt, *Kopp Fülöp* nagyvállalkozót Szászberszenéről, *Xirt József* magánzót Serajevóból, *Nikolics Dóme* törv. bírót Zágrábtól stb. — A fürdő vezetősége e hó 20-ától kezdve minden kedd, csütörtök, szombat és vasárnap délután 2—1/2-ig a diszes társasfürdő összes medencéibe 18 fokos vizet bocsátat és a közönség minden időjárás mellett egyforma hőfokú vizet kap és amellet 10 fokos szabályozható hideg zuhanyok lesznek — és mindezt fürdőruhástul együtt 40 fillérért. Automobiljeggyel együtt (oda és visszautazással.) 50 fillérért, ami igazán mesés olcsó ár.

Az ujvidéki állami polgári leányiskola tantestülete e hó 20-án, hétfőn este a Récei nagyszálló vigadótermében *évszázó hangversenyt* rendez, amelynek tiszta jövedelme a szegénysorsu tanulók jutalmazására szolgáló Gräff-alapítvány létesítésére fordítatik. Másora: 1. *Jó éjszakát*, kétszólamu daljáték zongorakísérettel mellet előadja az I—II. oszt. énekkara. 2. *A leányok honszerelme*, Rudnyánszky Gyula költeménye, szavalja Csizsár Margit III. b) oszt. növendéke. 3. a) Nyitány Weber *Abu Hassan* című dalművéből, négy kézre, zongorán előadják: Berczeller Gabriella és Schusztér Irén IV. o. tanulók. b) Godard *Caprice Ma-*

zurka, játssza Milovanovits Rózsa IV. oszt. t. 4. *Dalos konyha*, énekes bohóság. 5. a) *Mennett*, táncolja 12 leányka, b) *Harangvirág-négyes* táncolja 16 leányka. 6. *A nagyravagyás büntetése*, kétszólamu daljáték szavalati részekkel. Zongorakísérettel mellet előadja a III—IV. oszt. énekkara. — A hangverseny kezdete esti 8 órakor. Előadás után tánc. Akik esetleg elnézésből nem kaptak volna személyre szóló meghívót, ez uton meghívotnak.

Szegény gyermekek javára. A gyermekbarátok egylete ma vasárnap, június 19-én, (kedvezőtlen időjárás esetén június 26-án) a Dalárda, Daloskör, Frohsinn, Neven, Szerb földmivelők dalegylete és a 96. sz. katonai zenekar közreműködése mellett, nagy kerti mulatságot rendez a lövölde helyiségeiben. E mulatság sok látványosságot és szórakozást fog nyújtani s a tiszta jövedelem szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházására fordítatik. Kezdeté d. u. 4 órakor. Belépti díj 1 kor.

Anyakönyvi hír. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 10—18-ig bejelentett születések 19, még pedig 9 flu, 10 leány; meghalt: 12.

Népgyűlést hirdet az ujvidéki szociáldemokrata párt e hó 19-re a következő napirenddel: 1. A munkások, kiscgazdák, kisiparosok és kereskedők helyzete. 2. Mit akar a szociáldemokrácia?

Egy asztaltársaság nemeslelkű adománya. Az ujvidéki magyar asztaltársaság, melynek tagjai Wachtl Imre polgártársunk elnöklete alatt hetenkint egyszer szoktak összegyűlni Kistner Nándor vendéglőjében és társalgásaik közben ejtett minden idegen szóért 2 fillért fizetnek, igen nemeslelkű tette határozta el magát. Ugyanis a fent jelzett büntetések összegéből 50 koronát adományozott azon elemi iskolai tanulók jutalmazására, felekezeti különbség nélkül, akik idegen ajkuk létükre a magyar nyelvből legtöbb előmenetelt mutatnak fel.

Betöltendő alapítványi hely. A néhai ifj. báró Rudics József és özvegye, szül. Szász Julia által m. kir. honvédelegénységi egyének árvái neveltetésére létesített alapítvány kamataiból évi 260 kor., egyelőre rendszerezített egy alapítványi hely — amelynek fenti évi 260 koronányi javadalmazással Szeged szab. kir. város törvényhatósági árvaházában egy fiu vagy leányárvának tartási költségei fedeztetnek, betöltendő. Az alapítvány jóléteményében részesülhet minden m. kir. honvédségi legénységi egyén árvája, a ki életének 5-ik évét betöltötte, de 12. évét még tul nem haladt, amennyiben teljesen vagyontalan s atyja után B. Bodrog vármege területén — ideértve Zombor, Szabadka, Ujvidék és Baja városokat is — bir községi illetőséggel. Az igényjogosult hozzátartozók a m. kir. honvédelmi miniszterhez intézett folyamadványukat f. évi július hó 31-ig Ujvidék sz. kir. város tanácsánál annál is inkább nyujtsák be, vagy postán oda küldjék el, mert az ezen határidőn tul beérkező folyamadványok nem fognak figyelembe vétetni. Ugyanitt tudhatók meg a közelebbi feltételek is.

Dr. Fenyő Győző orvos, városunkban letelepedett és rendeléseit Kossuth Lajos-u. 37. I. em. megkezdte.

Hirtelen halál. Dr. Wagner Frigyes, nagy népszerűségnek örvendett uverbázi orvos e hó 13-án Budapesten, ahol családjával együtt az aviatikai versenyek alkalmával időzött, szív-szélhűdés következtében 60 éves korában hirtelen meghalt. Váratlan halálának híre nemcsak Verbászon, de megyeszerte osztatlan őszinte részvétet keltett.

Hatvanezer póttartalékos behívása. Minthogy az ex-lex miatt nincs ujoncozás, katonára pedig szüksége van a hazának, azért Hazay Samu honvédelmi miniszter kijelentette, hogy rövidesen 60.000 póttartalékosat hívnak be az ujoncjutalék pótlására. Ez a behívás természetesen nagy szomorúságot és gondot okoz az egész országban.

Nem, édesem, menj egyedül!

En meghültem egy kicsit és ha most még hegyi utra is indulnék, holnapután bizonyosan beteg lennék. Ostobaság, a meghülés ellen szedj azonnal néhány valódi Fay-féle szodeni ásvány-pasztillát; holnap veszünk odalent a gyógyszerertárban egy egész dobozzal, magunkkal visszük s meglátod, milyen jól esik a hegyi ut, ha a szodeni pasztillákat előírás szerint használod. Egy doboz ára csak 1 kor. 24 fill.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV/1. Grosse Neugasse 17.

Óvjuk meg gyermekeinket a gyomor- és bélhurttól! Ez alattomos betegség oly sok gyermek életét rövidíti meg, hogy alig találunk hozzá hasonló veszedelmet. Minden anya kötelessége tehát, hogy gyermekének már a legkisebb gyomorrontásnál is 2—3 evőkanányi **Ferenc József**-keserűvizet adjon. Ez a legenyhébb tiszta természetes hashajtó, melyet a gyermekorvosok mindig ajánlanak. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól.

Felolós szerkesztő: Zanbauer Ágoston.
Politikai főmunkatárs: dr. Medvetzky Imre.
Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt

675. szám 1910. vhtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1910 évi 534 számú végzése következtében dr. Gottwald Ernő ügyvéd által képviselt Böhmsche Industriol bank Filiale javára 766 k. 02 f. s jár. erejéig 1910 évi ápril hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 2400 kor-ra becsült következő ingóságok u. m.: lemez sütők és edények nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1910. évi V. 534/2 számú végzése folytán 766 k. 2 f. tőkekövetelés, ennek 1907. évi július hó 31. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 29 koronában bíróilag már megállapított költségek erejéig Ujvidéken, alperes üzletében leendő megtartására 1910. évi június hó 21-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1910. évi június hó 4-én.

Xorváth Gusztáv kir. bir. végrehajtó.

Eladási vagy bérbeadási ajánlat!

Schranz-féle elsőrendű gyártmányu, *eladó* ugyszintén a tulajdonomat képező földemet, mely egy darabban *100 holdon felüli* és *épületekkel* van ellátva, több évre *hassonbérbe* óhajtom adni. Bővebbet Marcikics Tyira, Felsőkaboli lakosnál. 1—3

Tulajdonomat képező egy *magánjáró cséplő-gépet*, mely csak három évi használatban volt, Eoffer és

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényénél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Guttman eredeti szab. Szoba-klozettjei

feltétlenül szagtalanok
különböző butoralakban
a legjobbak!!
Valódiak csak mellékelt
védjeggyel.

10-26

Óvás értéktelen utánzatok ellen!
- EREDETI ÁRON KAPHATÓ CSAK -
Grosz és Krausznál, Ujvidék.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, bór- és dús
lithion-tartalmu ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében
sikerrel alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyagbajok esetében, valamint
cukorbetegségek, csúszos bántal-
maknál; továbbá a légző- és emésztő-
szervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.
Külföldi kirendeltség: EPERJES.

Ujvidéken kapható minden fűszerkereskedésben.

Házeladás.

A Galamb-utca 13.
számu ház, mely 9
szobából, illetve lakás-
ból áll, a hozzá tartozó nagy telekkel s nagy
kerttel, szabad kézből előnyös feltételek mel-
let eladó. — Bővebbet nyújt Németh András
háztulajdonos Alkotmány-utca 51. sz. a.

Nagy vidéki városban

elsőrendű fűszernagykereskedő cég
nagyobb szabású fűszer- és cse-
mege detail üzletet óhajtván létesíteni,
ennek vezetésére megfelelő

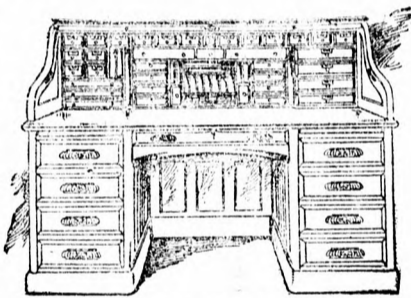
szakerőt keres.

Megkivántatik a magyar nyelven kívül a
német és szerb nyelv tökéletes birása, repre-
zentálóképes megjelenés, továbbá megfelelő
kaució. — Ajánlatok az eddigi működés fel-
tűntetésével: „Magyar-német-szerb 22946“
sz. a. címzendők: Schwarz József hirdetési
irodájába, Budapest, Andrássy-ut 7. 1-3

Magyar nevelőnőnek

házias“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

ajánlkozik képezdét végzett
(okleves) előkelő családból
származó urileány. Szives
megkeresések „Szerény és

Amerikai íróasztalok

meglepően olcsó árban

csak GROSZ és KRAUSZ

butorraktárban, Ujvidék, telefon 24.

13-52

Menrath L. és Fia
Butorháza
Ujvidék, Kossuth Lajos-u. 46-48.
AZ UJONNAN FELÉPÜLT MODERN
butoráruházban
mindennemű butor a legnagyobb
választékban.
Készen berendezett szobák
állandó kiállítása.
Menyasszonyi kelengyék
minden árban.
ALAPITTATOTT 1843. TELEFON 87.

Szőnyeg, függöny, terítő és min-
dennemű lakberendezési cikk
legnagyobb választékban.

jóteke
Ezen pén
hözhaszn
Ezen sor
van, mely

Főnyere

1 főnye
1
1
5
10 ny
150
300
1500
10000

EGY

Sorsjegy
lett a m
Budapest
nek ezen
vám és
sokon s
üzletben

5-6

Has

Ma

hogya
A F
hölgye
egész
Pár
tásaba
kiváló
Miv
nozzál
jegye
csak i
minde
A F
lan, z
A
szepl
ránoc
távol
nyak
pités
2 kor
tárba

Föld
Kapha
Zsigm
Oszká

**XXVIII-ik magyar királyi
jótékony célú államsorsjáték.**

Ezen pénz-sorsjáték remélhető tiszta jövedelme
hözhasznú és jótékony célokra fog fordítani.
Ezen sorsjátéknak összesen 11969 nyereménye
van, melyeknek összes értéke 365,000 koronára
rug készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona készpénzben.

továbbá:

1 főnyeremény	—	20.000 kor. készpénz
1	—	10.000 " "
1	—	5.000 " "
5	—	2.000 " "
10 nyeremény á	—	1.000 korona készpénz
150	"	100 " "
300	"	50 " "
1500	"	20 " "
10000	"	10 " "

**Huzás visszavonhatatlanul
1910. évi június hó 30-án.**

EGY SORSJEGY ÁRA 4 KORONA.

Sorsjegyek az összeg előzetes beküldése mel-
lett a magyar kir. lottójövedéki igazgatóságtól
Budapestben (Vámpalota) portamentesen küldet-
nek ezenkívül kaphatók valamennyi posta-, adó-,
vám és sóhivatalnál, az összes vasuti állomá-
sokon s a legtöbb dohányüzletben és váltó-
üzletben. Játéktervet ingyen és bérmentve küld.

A magyar kir. Lottójövedéki igazgatóság.

5-6

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására
hozni, hogy üzletemet m. é. nov. 1-én

Kossuth Lajos (Fő)-utca 23. sz.

(ezelőtt STENGEL FÜLÖP esztergályos), üzletbe helyeztem át.

Uj üzleti helyiségemben is a t. vevők igényeit kielégítendő,
az összes **arany-, ezüst, és ékszer áruk, fali, zseb-, inga-,
ébresztő, stb. órákat, valamint argenter-ezüst, China-
ezüst és mindenfajta optikai áruk**

meglepően olcsó árakon kaphatók.

Mindenkinek saját érdekében áll, hogy jó árut **rendkívül olcsón
vásárolhat.** — Mindenféle **régiségeket** veszek, u. m.: régi porce-
lánt, képeket, pénzeket stb. Tisztelettel **KRAUSZ SAMU,**

órák, ékszerész, látszerész UJVIDÉK, Kossuth Lajos-utca 23. szám

(volt Stengel Fülöp-féle üzlet.)

**Használjon Nagysád FÖLDES-féle
Margit-Crémet,**

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú
hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az
egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállít-
ásában rejlik, a bőr azonnal felveszi és
kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utá-
nozzák és hamisítják, tessék eredeti véd-
jeggyel lezart dobozt elfogadni, mert
csak ilyen készítményért vállal a készítő
mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmat-
lan, zsírtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű **tisztátalanságát,
szepplőt, pattanást, miteszert, májfoltot,
ráncoakat stb. gyorsan és biztosan el-
távolít.** Nemesak az arc, hanem a
nyak, váll és kéz fehéritésére és szé-
pítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely
2 korona, kicsi 1 korona minden gyógy-
tárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács
Zsigmond, Nenadović Vl., Vuics János, Klein
Oszkár drogériákban. 5-8

**Thierry A.
gyógyszerész**

BALZSAMA.

Törvényesen
védve

Csakis az **apáca védőjegyű** az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés,
vérköpés, rekedtség, hörghurut, tüdőbaj, gyomorgörcs és más gyomo-
bajok, minden belső gyuladás ellen, továbbá étvagytalanság, rossz emésztés,
székrekedés stb. ellenbiztosan hat. Külsőleg, szájbetegségek, fog-
fájás, égési sebek, kiütés, nyilalás és különösen influenza ellen stb.
használ. 12 kicsiny vagy 6 duplaüveg, vagy egy nagy családi uti üveg

THIERRY A. BALZSAM.

Alleen echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ

egyedüli valódi

CENTIFOLIAKENŐCSE

meglepő, esalhatatlan és utólérhetetlen gyógyíthatású még a régi, sőt rákos sebek-
nél, sérüléseknél, daganatoknál, gyuladásoknál, kiütéseknél; eltávolít minden idegen
anyagot, gonyedést, sokszor fölüllegessé teszi a fájdalmas mütétet, 2 tégely 3-60 k.

Cim: **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.**
15-26 **Főraktár: Török J. gyógyszerész Budapest.**

Globin
a legjobb
cipőtisztítószer

Gramofon

20 lemezzel eladó. Bővebbet Petőfi-utca 44.

Rohitsi

Tempei

forrás. Szénsavdús, diatetikus,
adító asztali ital. — Elősegíti
az emésztést és anyagcserét.

Styria

Legteljesebb gyógyforrás. —
Indikálva: idült gyomorhurut-
nál, székrekedésnél, Bright-
féle vesekőnél, lépágnat-
nál, májbajoknál, sárgaságnál,
anyagcsere betegségeknek, a
legutak hurutos bántalmainál.

Donati

a maga nemében a leggazda-
gabb tartalmú gyógyforrás leg-
erősebb hatással. Főképpen
indikálva: idült bélhurutnál,
obstipációnál, epekövél, elhízási
hajlammál, cukor- és cukor-
betegségnél.

**Legdusabb,
természetes magnézium-
glaubersósforrások.**

Nagybani raktár Magyarországra: Hoffmann József Budapest, V. Báthory-u. 8.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, löhere-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kévekövő-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planét Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egye-
temes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

LANGERMANN KÁROLY

épület- és műlakatos

UJVIDÉK, II. Rákóczi Ferenc-ut 56.

Elvállalja az összes ezen szak-
mába vágó munkákat és javítá-
sokat a legolcsóbb árak mellett.

— Gondos és gyors kiszolgálás. —

Fábri szálloda

Ujvidéken, Duna-utca
(sétatér mellett)

folyó évi október hó 1-vel
: : bérbe adatik : :

Helyiségek a következők: ebédlő és kávéház-helyiség, 26 vendégszoba, külön mellékkorcsma, nagy borpince, istálló, kocsiszin, jégverem és egyéb helyiségek a bérlő és cselédek számára. V feltételeket a háztulajdonosnál lehet megtudni.

4-4

Zdelar Antalné
Ujvidék, Kenyér-utca 40.

TITOK

marad minden háziasszony előtt, hogy miként kölesönözhet a szobapadlónak állandó, szép és előkelő szint, amíg a valódi Eisenstädter-féle

EGLASINE

padló-fénymázt nem használja. 4-10

„Eglasine” három óra alatt megszárad.
Kemény mint a borostyánkő, gyönyörű tükröző szint ad.

„Eglasine” teljesen szagtalan.

„Eglasine” fénye tartós, mosható és ezért előszeretettel használják konyhabutorok fényezésére is.

Kérjen mindenütt csak valódi Eisenstädter-féle

„Eglasine” padlófénymázt és ügyeljen az „Páncélos lovag” védjegyre, amely minden dobozon látható.

Páncélos lovag

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDEÉS.
CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
LEGNAGYOBB ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
RAKTÁRA.

Pontos és szolid kiszolgálás, legolcsóbb bevásárlási forrás.

Ludwig József Ujvidék,

Kossuth Lajos-u. 49. sz.

Ajánlja dúsán felszerelt fűszer, kávé, naponta friss pörkölt kávé, csemege, ásványvizek és magyarad hegyaljai borok, legválasztékosabban felszerelt raktárát.

A szőlősgazdáknak figyelmét felhívja a **Continental szőlőoltógumira**, mely egyedüli e nemben és bármely időjárás mellett sem válik le, a miről számos elismerő levelem van.

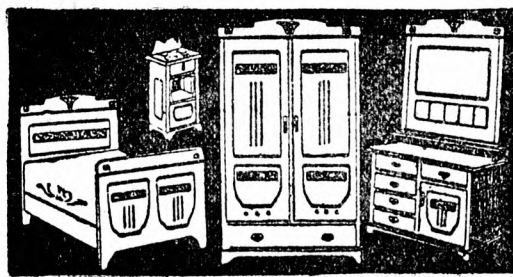
Saxonia rézgálic 96%-os, raffiaháncs, konyhakerti és gazdasági magvak, melyeknek csiraképességéről szavatalok.

Tessék árlapot kérni és az árkülönbözetekről meggyőződést szerezni.

Magyar királyi dohány, szivar, okmánybélyeg és levéljegyek.

Cognac, Rum, és Szeremi Szilviorium.

92 %-os Denaturált szesz.

Mindenki tudja

hogyan csakis
GROSZ és KRAUSZ

nagyáruházában lehet legjobban és legolcsóbban butort, függönyöket és szőnyeget beszerezni.

Telefon 24. UJVIDÉK. Telefon 24.

VÉDJEGY

ZSEBZEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDE ÉS LEGJOBB LIMONÁDE

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlaton kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

4-25

Főlerakat: Wagner Testvérek Ujvidék.

Készíti: **KERTÉSZ ERNŐ** gyógyszerész kristálylimonádé gyára Szabadkán.

Kapható: Liebmann és Totović, Rosenblüth Samu, Klein Oszkár, Petrović és Popović uraknál.